

Neža Pogorelčnik Vogrinc

Začasne odredbe v civilnih sodnih postopkih

LEXPERA®

GV
ZALOŽBA

Ljubljana 2022

Kazalo

I. del

MATERIALNOPRAVNA UREDITEV

1.	Dokazni standard verjetnosti	13
2.	Obstoj terjatve	15
2.1.	Razširitev pogoja	15
2.2.	Terjatev	18
2.3.	Denarne in nedenarne terjatve	20
2.4.	Izkazanost terjatve	22
2.5.	Povezanost vsebin začasne odredbe in tožbenega zahtevka	28
2.6.	Presoja verjetnosti terjatve v sodni praksi	29
2.6.1.	Kršitev osebnostnih pravic	29
2.6.2.	Stvarnopravni in drugi spori, povezani z nepremičninami	30
2.6.3.	Obligacijskopravni spori	32
2.6.4.	Delovnopravni in socialni spori	32
2.6.5.	Postopki po ZNP	33
2.6.6.	Družinskopravni in zakonski spori	34
2.6.7.	Menični spori	34
2.6.8.	Spori glede bančnih garancij	35
2.7.	Sklepno o pogoju terjatve in uvodno o drugem pogoju ..	36
3.	Objektivna in subjektivna nevarnost	37
3.1.	Uvod	37
3.2.	Objektivna nevarnost	37
3.2.1.	Boljši položaj upnika nedenarne terjatve	40
3.2.2.	Vsebina objektivne nevarnosti	41
3.2.3.	Objektivna nevarnost v sodni praksi	42

3.3.	Subjektivna nevarnost.	45
3.3.1.	Dolžnikova ravnanja – »subjektivnost« izvršbe	47
3.3.1.1.	Dolžnikov namen	48
3.3.1.2.	Vsebina dolžnikovih ravnanj, ki lahko onemogočijo ali precej otežijo uveljavljanje terjatve	51
3.3.1.3.	Spreminjanje oblik premoženja	52
3.3.1.4.	Dolžnikovo slabo premoženjsko stanje	55
3.3.1.5.	Ravnanje tretjega	57
3.3.1.6.	Zemljiški dolg	57
3.3.1.7.	Druge okoliščine.	58
3.3.1.8.	Dolžnikova ravnanja, ki utemeljujejo obstoj subjektivne nevarnosti	62
3.3.2.	Vzročna zveza	65
3.3.3.	Onemogočena ali otežena izvršba	66
3.4.	Sklep	68
4.	Domneva nevarnosti: izvršba v tujini	69
5.	Neznatna škoda	73
5.1.	Sklep	81
6.	Težko nadomestljiva škoda	83
6.1.	Pogoj v primerjanih pravnih ureditvah	84
6.2.	Izkazanost obstoja pravnega standarda	86
6.3.	Vsebina težko nadomestljive škode	87
6.4.	Ali motenje posesti nepremičnine povzroča težko nadomestljivo škodo	89
6.5.	Drugi spori	93
6.6.	Objektivnost oz. subjektivnost škode	95
6.7.	Pravno priznana škoda? (Ne)premoženjska škoda?	95
6.8.	Sklep	99
7.	Sila	100
8.	Tehtanje neugodnih posledic	103
9.	Regulacijske začasne odredbe	110
9.1.	Institut začnih odredb do odločbe Up-275/97	110
9.2.	Pojem regulacijskih začnih odredb	112
9.3.	Materialnopravni pogoji	113
9.3.1.	Obstoj ali nastanek terjatve	113

9.3.1.1.	Terjatev, ne pravno razmerje	114
9.3.1.2.	Narava terjatve	115
9.3.1.3.	Regulacijske začasne odredbe za denarne terjatve? ..	118
9.3.2.	Pogoj poleg obstoja terjatve.	124
9.3.2.1.	Škoda – nenadomestljiva ali težko nadomestljiva	124
9.3.2.2.	Sila	126
9.3.2.3.	Tehtanje neugodnih posledic	127
9.3.2.4.	Nevarnost onemogočene ali precej otežene uveljavitve terjatve	129
9.3.2.5.	Skupno	130
9.4.	Reverzibilnost.	130
9.5.	Sklep	132

II. del

PROCESNOPRAVNA UREDITEV

10.	Začasna odredba – institut med izvršilnim in pravnim	135
10.1.	Sklep	141
11.	Predlog	145
11.1.	Sestavine predloga (in sklepa)	145
11.1.1.	Navedba sodišča, identifikacija upnika in dolžnika, zakoniti zastopniki in pooblaščenci strank ter podpis predlagatelja	145
11.1.2.	Podatki o pravočasnosti predloga	146
11.1.3.	Upnikova terjatev	147
11.1.4.	Navedba dejstev ter predlaganje in predložitev dokazov	148
11.1.5.	Dolžnikova obveznost – vsebina zavarovanja	149
11.1.6.	Sredstvo izvršbe	151
11.1.7.	Predmet izvršbe	157
11.1.8.	Predlagani čas trajanja začasne odredbe	158
11.1.9.	Drugo	158
11.2.	Nepopoln predlog.	159
11.3.	Nesklepčen predlog	160
11.4.	Sodna taksa	162
12.	Procesne predpostavke glede strank	164
12.1.	Aktivna in pasivna procesna legitimacija.	164
12.1.1.	Predlog za izdajo začasne odredbe vloži nasprotna stranka	166

12.2.	Procesne predpostavke glede strank v postopkih zavarovanja, začetih po uradni dolžnosti	168
13.	Procesne predpostavke glede predmeta	169
13.1.	Pravni interes	169
13.1.1.	Pravni interes: tožnikov položaj ni ogrožen zaradi negotovosti glede določenega pravnega razmerja ali predlagano sredstvo ni primerno za odpravo te negotovosti	170
13.1.2.	Pravni interes v primeru kolizije z drugimi instituti: stranka ima drugo, primernejše pravno sredstvo, s katerim lahko učinkovitejše zavaruje svoj pravni položaj	171
13.1.2.1.	Predhodna odredba	173
13.1.2.2.	Zastavna pravica	175
13.1.2.3.	Izvršilni postopek	177
13.1.2.4.	Zaznamba spora	179
13.1.2.5.	Zaznamba vrstnega reda za pridobitev etažne lastnine	183
13.1.2.6.	Zaznamba izbrisne tožbe	184
13.1.2.7.	Tožba glede neveljavnosti pravnega posla	186
13.1.2.8.	Predznamba	187
13.1.2.9.	Sklep	188
13.2.	Litispendenca	188
13.3.	Res iudicata in res transacta	190
14.	Procesne predpostavke glede sodišča: pristojnost za izdajanje začasnih odredb	192
14.1.	Sodna pristojnost	192
14.2.	Mednarodna pristojnost	193
14.3.	Predlog, vložen pred začetkom pravnega postopka	194
14.3.1.	Krajevna pristojnost	197
14.3.2.	Stvarna pristojnost	201
14.3.3.	Sestava sodišča	205
14.4.	Predlog, vložen med pravnim postopkom	205
14.4.1.	Krajevna pristojnost	206
14.4.2.	Stvarna pristojnost	207
14.4.3.	Sestava sodišča	208
14.5.	Predlog, vložen po koncu pravnega postopka	209
14.5.1.	Začasna odredba, predlagana v pritožbenem postopku	210

14.5.2.	Začasna odredba, predlagana v postopku z izrednimi pravnimi sredstvi	211
14.6.	Sklep	211
15.	Postopek zavarovanja	212
15.1.	Kontradiktornost	212
15.2.	Vodenje postopka	217
15.3.	Odločitev o predlogu	221
15.4.	Rok odločanja o predlogu za izdajo začasne odredbe ...	222
15.5.	Predlog za začasno zavarovanje eventualnega zahtevka	223
15.6.	Sklep	224
16.	Varščina kot pogoj za začasno odredbo – upnikova varščina – neizpolnjenost zakonskih pogojev	226
17.	Varščina kot pogoj za začasno odredbo – upnikova varščina – izpolnjenost zakonskih pogojev	228
18.	Varščina namesto začasne odredbe – dolžnikova varščina	230
19.	Sklep o začasni odredbi	232
19.1.	Učinek sklepa o začasni odredbi	233
19.2.	Učinek na tretje osebe	235
19.3.	Formalna vsebina sklepa	236
19.4.	Obrazložенost	237
19.5.	Stroški	239
19.6.	Več začasnih odredb	240
20.	Vsebina zavarovanja	240
20.1.	Zavarovanje denarnih terjatev	244
20.1.1.	Prepoved dolžniku razpolagati s premičninami in hramba teh stvari ter vpis prepovedi v register iz tretjega odstavka 81. člena tega zakona, če se ta vodi	245
20.1.2.	Prepoved dolžniku, da bi odtujil ali obremenil svoje nepremičnine ali stvarne pravice, ki so v njegovo korist vknjižene na nepremičnini, z zaznambo te prepovedi v zemljiški knjigi.	246
20.1.3.	Prepoved dolžnikovemu dolžniku, da bi dolžniku izplačal terjatev ali mu izročil stvar, in prepoved dolžniku sprejeti stvari, izterjati terjatev ali razpolagati z njimi.	249

20.1.4.	Nalog organizaciji za plačilni promet, da dolžniku ali komu drugemu po dolžnikovem nalogu odreče izplačilo denarnega zneska z dolžnikovega računa . . .	250
20.1.5.	Zastavna pravica	251
20.1.6.	Sklep	252
20.2.	Zavarovanje nedennarnih terjatev	252
20.2.1.	Prepoved odtujitve in obremenitve premočnin, na katero meri terjatev, ter hramba teh stvari in vpis prepovedi v register iz tretjega odstavka 81. člena tega zakona, če se ta vodi	253
20.2.2.	Prepoved odtujitve in obremenitve nepremičnine, na katero meri terjatev, z zaznambo prepovedi v zemljiški knjigi	254
20.2.3.	Prepoved dolžniku, da ne sme storiti ničesar, kar bi lahko povzročilo škodo upniku, ter prepoved, da ne sme nič spremeniti na stvareh, na katere meri terjatev	256
20.2.4.	Prepoved dolžnikovemu dolžniku, da bi dolžniku izročil stvari, na katere meri terjatev	259
20.2.5.	Plačevanje nadomestila plače delavcu, če je to potrebno za preživljanje delavca in oseb, ki jih je ta po zakonu dolžan preživljati	260
21.	Čas, za katerega se izdaja začasna odredba	260
22.	Postopek, ki začasno odredbo opraviči	264
23.	Izvršitev začasnih odredb	266
23.1.	Vpis v zemljiško knjigo	270
23.2.	Izvršitev začasnih odredb v družinskih in zakonskih sporih	277
23.3.	Dolžnikova kršitev obveznosti	279
24.	Prenehanje začasne odredbe	280
25.	Povrnitev škode dolžniku	284
26.	Ugovor	286
26.1.	Vložitev ugovora	287
26.2.	Pristojnost za odločanje o ugovoru	288
26.3.	Učinek vložitve ugovora na izvrševanje sklepa	290
26.4.	Vsebina ugovora	292
26.5.	Postopanje z ugovorom	294
26.6.	Sklep o ugovoru	298
26.7.	Ugovor tretjega	299

27. Pritožba	300
27.1. Pritožba zoper sklep o zavrnitvi predloga za izdajo začasne odredbe.	300
27.2. Pritožba zoper sklep o ugovoru	301
27.3. Vložitev pritožbe	302
27.4. Učinek vložitve pritožbe na izvrševanje sklepa	302
27.5. Kontradiktornost	303
27.6. Navajanje novot	304
27.7. Odločitev	305
27.8. Pritožba zoper sklep o začasni odredbi, izdan po uradni dolžnosti	306
28. Pravna sredstva po posebnih predpisih, izredna in druga pravna sredstva	306
29. Nov predlog za začasno odredbo	309
Interim Orders in Civil Court Proceedings (Summary)	313
Viri	317
1. Monografije, komentarji, učbeniki, sistemi	317
2. Strokovni članki in znanstvene razprave	319
3. Drugo	323
Imensko kazalo	325
Stvarno kazalo	329